

PM 2010:143 RIII (Dnr 328-559/2010)

Träningsvillkoren för damfotbollen under vintermånaderna **Skrivelse från Stefan Nilsson och Else Lundin (båda MP)**

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Skrivelse från Stefan Nilsson och Else Lundin (båda MP) om ”Träningsvillkoren för damfotbollen under vintermånaderna” anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i promemorian.

Föredragande borgarrådet Regina Kevius anför följande.

Ärendet

Stefan Nilsson och Else Lundin (båda MP) framför i en skrivelse den 26 februari 2010 att Djurgårdens och Hammarbys damfotboll inte haft tillgång till fullstor plan att träna på under vintern 2009/2010, vilket drabbat både elit- och ungdomsverksamheten hårt. I skrivelsen föreslås därför att Stockholms stad snarast ska säkerställa att Stadshagen och Kanalplan är snöfria under vintern. I skrivelsen framförs vidare att damfotbollen har sämre ekonomiska förhållanden i jämförelse med herrfotbollen och därför drabbas hårdare av sådana omständigheter som rått vintern 2009/2010.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och idrottsnämnden.

Stadsledningskontoret konstaterar att idrottsnämnden i en skrivelse av Madeleine Sjöstedt m.fl. (FP) och Anders Hellström m.fl. (M) fått i uppdrag att tillsammans med idrottsrörelsen ta fram en gemensam idrottsstrategi vid kalla och snörika vintrar. Detta är något som stadsledningskontoret ser positivt på, men man konstaterar också att eventuella beslut om uppvärmning och snöröjning av fotbollsplaner under vinterhalvåret ska rymmas inom givna budgetramar. Vidare förutsätter stadsledningskontoret att idrottsnämnden fortsätter sitt arbete med att minska klimatpåverkan genom att sänka energiförbrukningen. Stadsledningskontoret konstaterar slutligen att förhållandena vintern 2009/2010 var exceptionella. Vintern var den kallaste sedan 1980-talet och mycket snörik.

Idrottsnämnden är väl medveten om att konstgräsplanerna inte varit snöröjda i tillräcklig omfattning för att det ska vara möjligt att träna fotboll under försäsongen. Under vintern prioriteras vinteridrotter och huvuddelen av resurserna satsas där. Traditionellt har vinterfotbollsplaner utgjorts av snöröjda grusplaner, något som också var den huvudsakliga inriktningen vintern 2009/2010. Beslutet att inte värma upp konstgräsplanen på Stadshagens IP kände alla fotbollsforeningar till och kunde planera efter. Damklubbarna hade möjlighet att boka in sig på snöröjda och uppvärmda konstgräsplaner i kranskommunerna. Man utnyttjade dock inte denna möjlighet.

En strategi för snörika vintrar måste tas fram och kostnaden för att låta uppföra värmehallar ska utredas. Fördelningen av tider till fotbollen är jämställd i Stockholm. Stockholms stad och Stockholms Fotbollförbund kom tidigt fram till en fördelningsprincip som jämställer herr- och damfotbollen. Nämnden gav dock förvaltningen i uppdrag att undersöka om särskild preferens till damfotbollen kan ges vid bokning av eventuella nya värmehallar.

Mina synpunkter

Under gröna vintrar, som vi vant oss vid i Stockholm, finns ett stort antal konstgräsplaner tillgängliga för fotbollsklubbarna. Vintern 2009/2010 var osedvanligt snörik och den kallaste sedan 1980-talet. Vädersituationen påverkade säsongsidrotterna kraftigt. När försäsongen för fotboll inföll i januari-mars låg snön halvmeter- eller meterhög på alla fotbollsplaner. De höga snölagren innebar att det skulle ha behövts tunga maskiner för att röja bort snön, men bruket av tunga fordon skulle också ha inneburit stor risk för skador på konstgräsytor. Detta innebar stora problem för både dam- och herrfotbollen. För att undvika att problemen upprepas i framtiden fick idrottsförvaltningen därför i maj 2010 i uppdrag att tillsammans med Stockholmsklubbarna ta fram en strategi för snörika vintrar.

I det av idrottsnämnden i oktober 2010 antagna vinterprogrammet för säsongen 2010/2011 lyfts frågan om vinterfotbollsplaner särskilt. Oberoende av den kommande vinterns karaktär kommer konstgräsplaner att hållas öppna för fotbollsföreningarna under försäsongen, januari-mars 2011.

Vid en mild och grön vinter kommer de flesta konstgräsplanerna att hållas öppna hela vintern, dvs. perioden från den 1 november 2010 till 1 april 2011. Skulle vintern bli mycket kall och snörik garanterar nämnden ändå öppethållande av en fotbollshall och sju konstgräsplaner, varav en är en sju Mannaplan. Dessutom kommer idrottsnämnden att godkänna att tre föreningsdrivna anläggningar hålls snöfria under förutsättning att föreningarna följer förvaltningens skötselansvisningar och att förvaltningen godkänner den maskinpark som ska användas vid snöröjningen. De snöröjda konstgräsplanerna kommer att vara spelbara hela vintern utan uppvärmning om det inte blir extrema förhållanden.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Skrivelse från Stefan Nilsson och Else Lundin (båda MP) om ”Träningsvillkoren för damfotbollen under vintermånaderna” anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i promemorian.

Stockholm den 19 november 2010

REGINA KEVIUS

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Skrivelse från Stefan Nilsson och Else Lundin (båda MP) om träningsvillkoren för damfotbollen under vintermånaderna

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet *Tomas Rudin* (S) enligt följande.

Jag föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att

1. Delvis bifalla föredragande borgarråds förslag.
2. Därutöver anföra följande.

Den infekterade frågan om vinterfotboll och snöröjning av fotbollsplaner under den gångna vintern har visat på en stor brist i gemensam syn och kommunikation mellan Stockholms stad och fotbollsrorelsen. På många håll var röjningen i stort sett obefintlig. Detta ställer till stora problem för våra fotbollslag som inte kan träna i samma utsträckning som konkurrerande lag.

Vi tycker att det är bra att idrottsförvaltningen nu utarbetat en plan för hur den kommande säsongen ska hanteras när det gäller vilka planer som ska hållas öppna och snöfria. För att säkra att även de fotbollsplaner som är föreningsdrivna hålls snöfria vill vi dock att staden tar ett särskilt ansvar för att aktivt bistå Hammarby IF, Älvsjö AIK, IF Brommapojkarna och Rågsveds IF i deras arbete med att hålla Kanalplan, Älvsjö IP, Grimsta IP och Hagsätra IP snöfria.

Självklart ska tanken på bedriva en energisnål och klimatsmart verksamhet även genomsyra idrottsnämndens verksamhet och dess anläggningar. Den minskade energiåtgången ska dock inte uppnås genom minskade säsonger eller genom ett minskade bokningsbara tider för idrottsrorelsen. Energieffektiviseringen ska fokusera på isoleringsåtgärder samt på smarta tekniker för värmeväxling mellan olika anläggningar.

Det är vår mening att stadens utgångspunkt i frågan om vinterfotboll och ökat idrottsutövande i framtiden måste vara följande:

- Att ökat idrottsutövande i staden står för en positiv utveckling. Fotboll ska därför (liksom flera andra sporter) kunna utövas året om. Risken är att stockholmsfotbollen långsiktigt hamnar på efterkälken om man inte erhåller villkor motsvarande de som erbjuds i övriga kommuner.
- Att det ökade behov av hallar, planer och andra ytor som ett ökat idrottsutövandet i staden skapar ska mötas med ökat underhåll, byggande och investeringar. Ledstjärnan för detta åtagande ska vara att arbeta med ny teknik, klimatsmarta lösningar och en nära dialog med idrottsrorelsen.
- Att särskilt ansvara för att (ekonomiskt) svagare idrottsgrupper, såsom till exempel junior- och damfotbollen, erhåller likvärdiga möjligheter som starkare grupper vad gäller tillgången till idrottsytor. Att som i förvaltningens utlåtande peka på att damfotbollen under den gångna vintern inte utnyttjade möjligheten att hyra in sig på snöfria konstgräsplaner i andra kommuner i länet är inte riktigt, då damlagen vare sig har professionella spelare som kan träna på alla tider eller samma ekonomiska möjligheter som herrlagen att köpa tider.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet *Per Bolund* (MP) enligt följande.

Vi välkomnar att förvaltningen, efter det att Miljöpartiet lade en skrivelse om damfotbollens träningsvillkor under vintern, tillsammans med sina kollegor i resten av länet och fotbollsrörelsen har tagit initiativ i frågan. Det är vår mening att stadens utgångspunkt i frågan om vinterfotboll och ökat idrottsutövande i framtiden ska vara följande:

- Att det ökade behov av hallar, planer och andra ytor som ett ökat idrottsutövandet i staden skapar ska mötas med ökat underhåll, byggande och investeringar. Ledstjärnor för detta åtagande ska vara att arbeta med ny teknik, klimatsmarta lösningar och en nära dialog med idrottsrörelsen.
- Att särskilt ekonomiskt svagare idrottsgrupper, såsom till exempel junior- och damfotbollen, erhåller likvärdiga möjligheter som ekonomiskt starkare grupper vad gäller tillgången till idrottsytor.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av *Carin Jämtin*, *Roger Mogert* och *Tomas Rudin* (alla S) och *Ann-Margarethe Livh* (V) med hänvisning till reservationen av (S) i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande gjordes av *Stefan Nilsson* och *Emilia Hagberg* (båda MP) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (MP) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Stefan Nilsson och Else Lundin (båda MP) framför i en skrivelse den 26 februari 2010 att Djurgårdens och Hammarbys damfotboll inte haft tillgång till fullstor plan att träna på under vintern 2009/2010, vilket drabbat både elit- och ungdomsverksamheten hårt. I skrivelsen föreslås därför att Stockholms stad snarast ska säkerställa att Stadshagen och Kanalplan är snöfria under vintern. I skrivelsen framförs vidare att damfotbollen har sämre ekonomiska förhållanden i jämförelse med herrfotbollen och därför drabbas hårdare av sådana omständigheter som rått vintern 2009/2010.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och idrottsnämnden.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 11 maj 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Bakgrund

Stefan Nilsson (MP) framför i en skrivelse att Djurgårdens och Hammarbys damfotboll inte haft tillgång till fullstor plan att träna på under vintern 2009/2010, vilket drabbat både elit- och ungdomsverksamheten hårt. I skrivelsen föreslås därför att Stockholms stad snarast ska säkerställa att Stadshagen och Kanalplan är snöfria under vintern. I skrivelsen framförs vidare att damfotbollen har sämre ekonomiska förhållanden i jämförelse med herrfotbollen och därför drabbas hårdare av sådana omständigheter som rått vintern 2009/2010.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontorets förnyelseavdelning.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

I kommunfullmäktiges budget för 2010 med inriktning för åren 2011 och 2012 anges att Stockholm ska erbjuda många och varierade möjligheter till idrott samt att stadens insatser inom idrott ska fokusera på barn och unga. Det ska finnas moderna anläggningar på toppnivå såväl som för bredd- och spontanidrott. Förutsättningarna för utövandet av idrottsverksamhet ska vara jämlik. I kommunfullmäktiges budget för 2010 anges att minst hälften av nyinvesteringarna i anläggningar ska gynna flickors och kvinnors idrottande. Vidare anges att staden uppmantrar en regional syn på idrottsverksamheten och samarbete med kommuner i regionen.

De senaste årens milda vintrar har bland annat möjliggjort fotbollsträning utomhus för fotbollsklubbarna under försäsong januari till mars. Under vintern 2009/2010 var detta dock inte möjligt i samma utsträckning då endast ett begränsat antal vinterfotbollsplaner erbjöds inom staden. Enligt idrottsnämnden hade klubbarna olika beredskap för situationen med färre fotbollsplaner att tillgå. Det fanns dock, utöver ett antal vinterfotbollsplaner inom staden, tider för träning på konstgräs att tillgå i ett antal näraliggande kommuner.

Stadsledningskontoret konstaterar att idrottsnämnden i en skrivelse av Madeleine Sjöstedt m.fl. (FP) och Anders Hellström m.fl. (M) fått i uppdrag att tillsammans med idrottsrådet ta fram en gemensam idrottsstrategi vid kalla och snörika vintrar. Utifrån detta uppdrag har idrottsnämnden beslutat att tillsammans med Stockholms Fotbollsforbund utforma ett förslag till vinterprogram för fotbollsträning och försäsongsträning vid kalla och snörika vintrar.

Stadsledningskontoret ser positivt på att en strategi för kalla och snörika vintrar tas fram av idrottsnämnden för att underlätta för bland annat fotbollsklubbarna att planera sin vinterträning samt för att öka förutsättningarna för ett jämlikt idrottande. Stadsledningskontoret anser att eventuella beslut om uppvärmning och snöröjning av fotbollsplaner under vinterhalvåret ska rymmas inom givna budgetramar.

Vidare förutsätter stadsledningskontoret att idrottsnämnden fortsätter sitt arbete med att minska klimatpåverkan genom att sänka energiförbrukningen. För att uppnå ett effektivt resursutnyttjande anser stadsledningskontoret att samverkan bör ske med närliggande kommuner samt att idrottsnämnden ser över utnyttjandegraden av befintliga anläggningar för att undvika väsentligt ökade kostnader.

Stadsledningskontoret konstaterar slutligen att förhållandena vintern 2009/2010 var exceptionella. Vintern var den kallaste sedan 1980-talet och mycket snörik. Detta innebar stora påfrestningar för olika funktioner inom staden. Stadsledningskontoret anser att det är av vikt att staden har en beredskap för hur framför allt samhällsviktig verksamhet och funktionalitet ska säkerställas under extrema förhållanden. Stadens resurser ska därmed i första hand prioritera insatser för en trygg och säker stad.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen beslutar att skrivelse (5/3) om träningsvillkoren för damfotbollen under vintermånaderna anses besvarad med vad som sagts i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Idrottsnämnden

Idrottsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 18 maj 2010 att

1. I huvudsak bifalla förvaltningens förslag till beslut.
2. att därutöver anföra:

Den föregående vintern var ovanligt snörik och kall. Detta drabbade många fotbollsklubbar som därmed fick minskade träningstider. Även om det fanns träningsmöjligheter i inomhushallar runt om i Stockholm verkade damfotbollen drabbas hårdast. För att avhjälpa problemet har idrottsförvaltningen tidigare fått i uppdrag att tillsammans med Stockolmsklubbarna ta fram en strategi för snörika vintrar. Därtill får nu idrottsförvaltningen i uppdrag att utreda kostnaden för att låta uppföra värmehallar under vintern. Förvaltningen får också i uppdrag att undersöka om särskild preferens till damfotbollen kan ges vid bokning av dessa hallar.

Reservation anfördes av vice ordförande Jari Visshed m.fl. (S), ledamoten Mehdi Oguzsoy (V) och ledamoten Else Lundin (MP), *bilaga 1*.

Idrottsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 20 april 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Förslag till beslut

Idrottsförvaltningen föreslår idrottsnämnden besluta följande

1. Förvaltningens redovisning godkänns som yttrande över remissen.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning

I skrivelsen föreslås att kommunstyrelsen beslutar att Stockholms stad ska säkerhetsställa att konstgräsplaner är snöfria under vintern. Under vintern prioriterar förvaltningen vinteridrotter och satsar huvuddelen av resurserna där. Med anledning av de diskussioner som varit om snöröjning av konstgräsplaner kommer ett seminarium om vinterfotbollens villkor att genomföras i september 2010.

Skrivelsen

I skrivelsen (bilagd) föreslås att kommunstyrelsen beslutar att Stockholms stad snarast ska säkerhetsställa att konstgräsplanerna på Stadshagens IP och Hammarby IP (Kanalplan) är snöfria under vintern så att klubbarna har tillgång till fullstora planer att träna på. Med klubbarna avses i första hand Djurgårdens och Hammarbys damfotboll. Det är resursslöseri att inte använda fungerande idrottsanläggningar menar skribenterna, och damfotbollen lever under mycket knappare ekonomiska förhållanden än herrfotbollen. Därför drabbas den mycket hårdare av sådana omständigheter som har rått vintern 2009/2010.

Ärendets beredning

Kommunstyrelsen har remitterat skrivelsen av Stefan Nilsson och Else Lundin (båda MP) till idrottsnämnden för yttrande senast den 19 maj 2010. Ärendet har beretts inom förenings- och beställaravdelningen efter samråd med driftavdelning idrott ute.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen är väl medveten om de synpunkter som har framkommit om att konstgräsplanerna inte har varit snöröjda i tillräcklig omfattning för att det ska vara möjligt att träna fotboll under främst försäsongen januari-mars.

Det har varit känt sedan länge att förvaltningen tidigt bestämde att inte köra igång den uppvärmningsbara konstgräsplanen på Stadshagens IP. Stockholms stad har ett program för energibesparingar, och det var enligt förvaltningen inte miljömässigt försvarbart med en sådan energiförbrukning som en uppvärmning av planen skulle innebära. Det var inte heller ekonomiskt försvarbart, då en uppvärmning av planen kostar över en miljon kronor netto för tre månader.

Alla fotbollsföreningar kände till detta faktum och kunde planera efter den situationen. Det var dessutom så att damklubbarna hade chansen att boka in sig på de snöröjda och uppvärmda konstgräsplaner som erbjöds i länet. Man utnyttjade dock inte den möjligheten.

Idrottsförvaltningen beslöt att inte snöröja konstgräsplanerna eftersom förvaltningen bedömde att risken att skada dem om man gick ut med tunga maskiner var för stor. I ett senare skede under försäsongen bestämde dock förvaltningen att vissa planer ändå kunde snöröjas, i första hand planer av äldre modell. Direkt inför säsongstarten har förvaltningen röjt ett stort antal konstgräsplaner.

Under vintern prioriterar förvaltningen vinteridrotter och satsar huvuddelen av resurserna där. Traditionellt har vinterfotbollsplaner utgjorts av snöröjda grusplaner. Det var också förvaltningens huvudsakliga inriktning vintern 2009/2010. Stockholms stad erbjöd följande vinterfotbollsplaner: Spånga IP, Gubbängens IP, Stadshagens IP (grusplanen), Vårbergs IP, Tantolundens BP, Kälvesta BP, Stenhagens BP och Hjorthagens BP. Dessutom fanns träningstider i fotbollshallen på Spånga IP för både damer och herrar från allsvenskan ner till div. 3. På Gubbängens IP har dessutom konstgräs av äldre modell erbjudits under vintern.

Med anledning av de skilda uppfattningarna mellan kommuner i Stockholmsområdet vad gäller snöröjning av konstgräsplaner som framkommit kommer, på initiativ från Stockholm Fotbollförbund och staden, ett seminarium om vinterfotbollens villkor att genomföras i september 2010. Inbjudare är Stockholms Fotbollförbund och Föreningen storstockholms kultur- och fritidschefer.

I oktober kommer dessutom förvaltningen, utifrån vinterns erfarenheter, att lägga fram

ett vinterprogram till idrottsnämnden som bl.a. innehåller förslag om vilka konstgräsplaner som kommer att hållas öppna vintern 2010/2011 vid en kall och snörik vinter. Vid en grön vinter, som vi vant oss vid i Stockholm, kommer ett stort antal konstgräsplaner att ingå i utbudet för fotbollsklubbarna även under vinterperioden.

Fördelningen av tider till fotbollen är jämställd i Stockholm. Stockholms stad och Stockholms Fotbollförbund kom tidigt fram till en fördelningsprincip som jämställer herr- och damfotbollen. Stockholms stad var en av de första kommunerna i landet som genomförde den principen. Planhyrorna är också jämställda. Hyresnivån är densamma för både damer och herrar.

Damfotbollen har inte samma starka ekonomiska situation som herrfotbollen. Detta är dock inte något som kan lastas på kommunerna. Det måste enligt förvaltningen snarare ses som ett tecken på det allmänna intresset för damfotboll och hur man inom fotbollsrorelsen prioriterar att använda sina resurser.

RESERVATIONER M.M.

Idrottsnämnden

Reservation anfördes av vice ordförande Jari Visshed m.fl. (S), ledamoten Mehdi Oguzsoy (V) och ledamoten Else Lundin (MP) enligt följande.

1. I huvudsak godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande
2. Därutöver anföras

Den infekterade frågan om vinterfotboll under den gångna vintern har visat på en stor brist i gemensam syn och kommunikation mellan Stockholms stad och fotbollsrorelsen. Den politiska majoriteten med idrottsborgarrådet Madeleine Sjöstedt i spetsen gjorde inte mycket för att gjuta olja på vågorna och trappade upp debatten istället för att lyssna, lära och medla.

Vi välkomnar därför att nu förvaltningen tillsammans med sina kollegor i resten av länet och fotbollsrorelsen har tagit initiativ till ett seminarium för att reda ut och försöka skapa samsyn i frågan.

Det är vår mening att stadens utgångspunkt i frågan om vinterfotboll och ökat idrottsutövande i framtiden måste vara följande:

- Att ökat idrottsutövande i staden står för en positiv utveckling. Fotboll ska därför (liksom flera andra sporter) kunna utövas året om. Risken är att stockholmsfotbollen långsiktigt hamnar på efterkälken om man inte erhåller villkor motsvarande de som erbjuds i övriga kommuner.
- Att det ökade behov av hallar, planer och andra ytor som ett ökat idrottsutövandet i staden skapar ska mötas med ökat underhåll, byggande och investeringar. Ledstjärnan för detta åtagande ska vara att arbeta med ny teknik, klimatsmarta lösningar och en nära dialog med idrottsrorelsen.
- Att särskilt ansvara för att (ekonomiskt) svagare idrottsgrupper, såsom till exempel junior- och damfotbollen, erhåller likvärdiga möjligheter som starkare grupper vad gäller tillgången till idrottsytor. Att som i förvaltningens utlåtande peka på att damfotbollen under den gångna vintern inte utnyttjade möjligheten att hyra in sig på snöfria konstgräsplaner i andra kommuner i länet är inte riktigt, då damlagen vare sig har professionella spelare som kan träna på alla tider eller samma ekonomiska möjligheter som herrlagen att köpa tider.